

Moderna ali nova romantika

Prekinitev s tradicijo (realizmom),
prinaša nekaj novega, modernega.

Podobnost z romantiko,
nasprotje realizma.

Obdobje moderne traja od leta 1899 (izid pesniških zbirk *Erotika* in *Čaša opojnosti*) do leta 1918 (Cankarjeva smrt, konec 1. svetovne vojne).

Značilnosti:

- uveljavi se umetnikov osebni pogled na svet (ponovno kot v romantiki)
- besedila so večinoma lirski in osebnoizpovedni
- prevladujejo domišljija, čutnost, čustvenost, enkratnost, neponovljivost
- literatura je najpogostejša v obliki pesmi (lirika)
- razvijale so se vse tri literarne zvrsti: pesništvo, pripovedništvo (črtice, povesti in romani) in dramatika (komedije, tragedije, drame ...)

Moderna prinaša v slovensko književnost dve novi umetniško-slogovni smeri: SIMBOLIZEM in IMPRESIONIZEM.

SIMBOLIZEM (simbol = znak) prikazuje človekovo notranjost s pomočjo SIMBOLOV, podob, ki stvarjem spreminjajo prvotni pomen in jih razumsko ni mogoče povsem razložiti (npr. klanec je simbol revščine).

IMPRESIONIZEM (impresija = vtis) postavlja v ospredje enkratnost trenutka umetnikovega doživljanja sveta, narave, človeških odnosov, njegovega razpoloženja in čustvenih stanj.

Predstavniki slovenske moderne:

Ivan Cankar (1876–1918): **Erotika** (1899)

Oton Župančič (1878–1949): **Čaša opojnosti** (1899)

Dragotin Kette (1876)–1899)

Josip Murn – Aleksandrov (1879–1901)

Sodobniki moderne:

Zofka Kveder, Fran Govekar, Fran Milčinski, Fran Saleški Finžgar, Lily Novy